

Ügyiratszám: MN/64409-9/2013.  
Tárgy: műsorszámok korhatári kategóriába  
sorolása  
Ügyintéző: **személyes adat**  
Telefon: **Személyes adat**  
E-mail: **személyes adat**

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1642/2013. (XI. 19.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Chello Central Europe Zrt. (1139 Budapest, Lomb u. 23-27., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) műsorszámok előzetes klasszifikációjára irányuló, 2013. október 30-án benyújtott kérelmére lefolytatott hatósági eljárásában, a kérelemhez csatolt DVD lemezeken látható hang- és képfelvétel alapján megállapította, hogy

- I. a „Titokzatos terv” című műsorszám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába,
- II. a „Dzsungelháború” című műsorszám az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába,
- III. az „Ip Man: A végső harc” című műsorszám az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába

tartozónak minősül.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, a Médiatanácsához (1088 Budapest, Revczky u. 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

Indokolás

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően az Mttv. 9. § (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe köteles sorolni.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontjában foglalt hatáskörében a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

A Médiaszolgáltató a Médiatanácshoz 2013. október 30-án érkezett kérelmében a rendelkező részben felsorolt filmalkotások DVD adathordozón megküldött, vágott, lerövidített változatának előzetes korhatári besorolását kérte az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján.

A Médiaszolgáltató a kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint a műsorszámok a IV. korhatár-kategóriába tartoznak.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) számú NMHH rendelet 17. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, műsorszámonként 20 000 Ft-ot, azaz összesen 60 000 Ft-ot a Médiaszolgáltató igazoltan megfizette, így a Médiatanács a kérelem alapján az Mttv. 182. § e) pontjában biztosított hatáskörében hatósági eljárást folytatott le, és a műsorszámok tekintetében az alábbiakat állapította meg.

## I. Titokzatos terv

*A műsorszám hossza:* 88 perc (a Médiaszolgáltató által megvágott változat)

*Műfaja:* akciófilm

*Származási ország:* USA

*Gyártási év:* 2001.

*A műsorszám tartalma:*

A történet főhőse Jason Price, volt FBI és CIA munkatárs, aki az utóbbi szervezetnél dezertált ügynökök bűjtetésével és védelmével foglalkozott a hidegháború alatt. Feladatához tartozott az átállt kémek új személyazonossággal történő ellátása is. Price az állami kötelékből történő menesztése után vállalkozóként folytatja tovább munkáját, ugyanakkor időről-időre a hírszerzésnek is dolgozik. Amikor a hírhedt bűnszervezet, az Ikarosz központi alakja (Elkert) válik megrendelőjévé, a jól szervezett üzletmenet felborul, felmerül a gyanú, hogy a bűnbanda által felfogadott bérgyilkos – a Takarító – beépült Price szervezetébe, és likvidálja annak tagjait. Price Elkert vonzó asszisztense segítségével felgöngyölíti az összeesküvést.

*A vizsgálat eredménye:*

Az akciófilm a műfajánál fogva problematikus a védendő korosztály szempontjából, hiszen a zsánerbe tartozó filmalkotás nem más, mint erőszakos módon megoldott konfliktusok sorozata.

Az IMDB (Internet Movie Database) adatai szerint az amerikai MPAA (Motion Picture Association of America) az alkotást R (restricted; 17 éven aluliaknak csak szülői felügyelet mellett ajánlott) minősítéssel látta el. A brit BBFC (British Board of Film Classification) a film vágatlan változatának megtekintését a 18 éven felüli korosztálynak ajánlotta, a német FSK – a magyar DVD-klasszifikációval összhangban – 16 éven aluliaknak nem ajánlotta a mű megtekintését.

A Médiaszolgáltató jelentősen – mintegy tíz perccel – megrövidítette a műsorszámot. Az akciójelenetek véres momentumainak átszerkesztése, a brutális cselekedetek következményeinek kihagyása azonban csekély mértékben homályosítja el az alkotás üzenetét: az erőszak apoteózisát. Az erkölcs és a jog keretein kívül tevékenykedő erőszakszervezetek tűzpárbajokkal, verekedésekkel, robbantásokkal és hajtóvadászattal tűzdelt küzdelmének bemutatása csak a már jelentősebb médiatapasztalattal rendelkező korosztály számára ajánlható, amelynek tagjai ismerik a zsáner jellegzetességeit, és azokat képesek megfelelő módon értelmezni.

A film dramaturgiája kaotikus, pl. – sok más mellett – nem kerül kibontásra az Ikarosz nevű szindikátus mibenléte, ugyanúgy, ahogy Price hálózatának felépítése sem, ennek ellenére mindkettő állandó szereplője a párbeszédnek. Az sem teljesen világos, hogy Price segítője hogyan keveredik a történetbe. Az események sorozata nehezen dekódolható, így a csekélyebb médiatapasztalattal rendelkező befogadók félreértelmezhetik.

Az erőszak a filmalkotásban folyamatosan jelen van. Az elemzés tizenhárom agresszív szcénát regisztrált, amelyek között megtalálhatók robbantások, távcsöves puskával elkövetett orgyilkosságok, kisebb kézitűsések, illetve hosszabb, több percig tartó üldözésszerű jelenetek, valamint tűzpárbajok is. A műsorszámokban az erőszak következményeit nem lehetett nyomon követni, az áldozatok az esetek túlnyomó többségében az őket ért lövés hatására hanyatt estek, a sérüléseiket nem lehetett látni. Mindössze három jelenet említhető kivételként. Kétszer a főhős sérült meg: egyszer a fején felhorzsolódott a bőr, másszor a vállán érte lövés. A legkíméletlenebb akciójelenet azonban a szervezet egyik ügynökének vallatása során bontakozott ki. A bűvbolt tulajdonosa egy szigonypisztollyal Price-ra támadt, de a főhős kitért a lövedék elől, majd verekedni kezdett a támadójával. Az ökölpárbaj során az eladó arcát sebek lepték el, végül a főszereplő kitépett egy darabot az ügynök szakállából, újabb véres sebesülést ejtve rajta (10:35:57-10:37:15).

Az erőszak gyakorisága és a feszültség állandó szinten tartása miatt a műsorszám befogadása problematikus lehet a 16 éven aluliak számára. Aggályos, hogy a műfaj szabályaiból adódóan a konfliktusokat kizárólag erőszakos módon rendezik a szereplők. Problémának tekinthető továbbá, hogy a vázlatos történet szöveg elhomályosítja a karakterek motivációit, illetve nehezen dekódolhatóvá teszi a cselekményt.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám megfelelő feldolgozásához elengedhetetlen a jelentősebb médiatapasztalat, a műfaj ismerete. Az erőszak folyamatos jelenlétére, illetve a félreérthető történetre tekintettel a Titokzatos terv című műsorszám az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába tartozik.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerint: *„Az a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”*

## II. Dzsungelháború

*A műsorszám hossza:* 88 perc (a Médiaszolgáltató által vágott változat)

*Műfaja:* akciófilm

*Származási ország:* USA

*Gyártási év:* 1994

*A műsorszám tartalma:*

Nick Gunar, a hírhedt szoldos, aki korábban egy különleges alakulatnál szolgált, visszavonul, nem vállal újabb megbízásokat. A „nyugalmazott katonát” megkeresi egy vegyipari cég, és felkéri egy jövedelmező és veszélytelen küldetés végrehajtására. Nick enged a nyomásnak, régi bajtársait összegyűjtve elindul a dél-kínai szigetvilág felé. Útközben belebotlanak a szigetvilágot rettegésben tartó fegyveres banda vezérébe, Keeferbe, aki korábbi sérelmeit kívánja rendezni Gunarral. A célállomáson, amelynek rejtett természeti kincse a guanó, kiderül, hogy az ott élő bennszülöttek nem kívánnak együttműködni a fegyveresekkel. Nick úgy dönt, hogy ezúttal ellenszegül a parancsoknak, és kiáll az ártatlanok mellett, megvédi a szigetet. Keefer egy csapat fegyveressel megpróbálja visszahódítani a lelőhelyet. Nick és társai, valamint a bennszülöttek sikeresen megállítják a támadókat, végül Nick végez Keeferral.

*A vizsgálat eredménye:*

A thaiföldi szigetvilág egy elhagyatott részére érkezik a főszereplő, Nick Gunar és fegyveres csapata, hogy a területet az ellenőrzésük alá vonják. A törzsi viszonyok között élő szigetlakók nem hajlandók otthonukat átadni az idegeneknek, megtagadják az általuk felkínált szerződés

alíírását. Nick az esélytelen bennszülöttek mellé áll, és a két táborra szakadt fegyveresek között kezdetét veszi a dzsungelháború.

A műsorszám egyik legnagyobb intenzitású jelenete Keefer és Nick első találkozására. A jelenet realiztikusan ábrázolja Gunar szenvedését. A zsoldosokat irányító Keefer sajátos szabályt állít fel kérésük során: „*Akárhányszor csak hozzám ér, öljétek meg egy emberét!*”. A főszereplő, hogy mentse társai életét, állja az ütésekkel. Nicket véresre veri ellenfele. Lassításban látható, ahogy egy erőteljes ütéssel Keefer eltöri Nick bordáit. Hangos recsenés hallható, a kamera mutatja a Nick arcán tükröződő fájdalmat, majd azt, hogy a főszereplő szájából folyik a vér.

A tűzharcok és a sorozatosan ismétlődő erőszakos jelenetek mellett a műsorszámban megjelennek a szexualitásra, illetve prostitúcióra való utalások is. Az egyik jelenetben egy éjszakai szórakozóhely, egyben bordélyház enteriőrje látható. A helyiségben táncosnők vonaglanak áttetsző, testhez feszülő öltözetben, mások a férfiak ölében ülve kényeztetik vendégeiket. Egy későbbi snitten maga a főszereplő tűnik fel, amint oldalán egy lánnyal távozik egy emeleti szobába. A férfi beszédbe elegyedik a nővel, aki közli vele a társalgás feltételeit: „*Ha dugás kell, 20 dollár, ha barát, akkor több!*”. A főhős egy másik jelenetben is intim viszonyba kerül női szereplővel. Emellett a műsorszám többször elhangzanak nőket minősítő pejoratív kifejezések, valamint egyéb trágár szókapcsolatok.

Az elemzett filmalkotás eredeti játékideje eltér a Médiaszolgáltató által megküldött DVD-n található verziótól. A vizsgált filmet több helyen is megvágták, de az eltávolított jelenetek következtében a film dramaturgiai egysége nem sérült, így a történet érthető maradt. A Médiaszolgáltató a vágás során a sokkoló és véres jelenetek korrigálására fordított figyelmet, főként a golyók által ütött sérüléseket bemutató képsorok kerültek ki az alkotásból.

A német FSK (Freiwillige Selbstkontrolle der Filmwirtschaft) adatbázisa alapján a mű megtekintése csak 18 éven felülieknek ajánlott. Emellett elérhető a film erősen vágott verziójához társított korhatár-besorolás is, ahol a német filmiroda 16-os jelzést hagyott jóvá. Ez a megrövidített kópia intenzitását tekintve a Médiatanács által elemzett, szintén megvágott filmalkotás feszültség szintjéhez hasonlít. Az amerikai MPAA (Motion Picture Association of America) az alkotást „R” (restricted) minősítéssel látta el. A brit BBFC (British Board of Film Classification) a film vágatlan változatának megtekintését korábban 18-as kategóriába klasszifikálta, majd egy későbbi felülvizsgálatot követően már a 15 éven felüli korosztálynak ajánlotta.

A Médiatanács megállapította, hogy a Dzsungelháború című műsorszám, különösen a realiztikusan ábrázolt erőszakos cselekedetek bemutatása miatt, az Mttv. fentebb idézett 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába tartozik.

### III.

#### Ip Man: A végső harc

A műsorszám hossza: 93 perc (a Médiaszolgáltató által lerövidítve)

Műfaja: akciódráma

Származási ország: Hongkong (Kína)

Gyártási év: 2013.

A műsorszám tartalma:

A háború utáni Hongkongban játszódó történet a wing chun kung-fu harcművészeti irányzat egyik legismertebb tanítója, Ip Man időskori életét mutatja be. Családjától távol (felesége csak rövid ideig marad a városban) újra tanítványokat fogad, hogy eltartsa magát. Időközben a városban egyre nagyobb a feszültség, a szakszervezetek sztrájkolnak, tüntetések robbannak ki. Az alvilági élet is virágzik, élén a Sárkány nevű bandavezérrel. Sárkány az általa uralt kerületben fogadáson alapuló harci viadalokat szervez, miközben az összecsapások kimenetelét ő irányítja. A bandavezér az események zavartalan lefolyásáért pénzt kínál fel Ip mester rendőr tanítványának

(Shing). Shing, a kenőpénz elfogadása után rábeszéli a szintén tanítvány Wangot, hogy vegyen részt a vérre menő küzdelmekben, hiszen veretlensége garantált a ringben. Sárkányt azonban hamarosan zavarni kezdi a wing chun iskola legyőzhetetlensége és arrogánsnak tűnő magabiztossága, ezért az egyik meccs előtt ópiummal kábíttatja el Wangot, ellenfelének pedig ötszörös pénznyereményt kínál fel, ha sikerül megölnie a férfit. Ip mester és a többi tanítvány még időben értesül a viadalról, a csapat Wang megsegítésére siet. A végső harc Sárkány és a mester között zajlik: Ip Man hosszas közdelem után ártalmatlanítja a bandavezért, majd átadja a férfit a rendőrségnek, miközben a bandatagok a tanítványokkal csapnak össze, de nekik is sikerül a becsületbeli küzdelemben helytállniuk és bizonyítaniuk rátermettségüket.

*A vizsgálat eredménye:*

A film az Ip Man sorozat negyedik, egyben befejező darabja, mely a kung-fu nagymesternek állít emléket. A műsorszám leginkább a lélektani elemekre fókuszál, a dráma hangsúlyos szerepet kap. A végső harc a tanítványok és a harcművészeti iskola becsületének megőrzése miatt tör ki. A film így ötvözi a látványos kung-fut bemutató jeleneteket Ip Man belső küzdelmeivel.

Az eredeti játékidő eltér a DVD-n megküldött műsorszám hosszától. A Médiaszolgáltató a mester és a Sárkány utolsó összecsapását lerövidítette, így csökkentve az erőszakos elemek számát. A jelenet intenzív és naturalisztikus. Az egyik tanítványt, Wangot az illegális viadalon ópiumos itallal kínálták. A küzdelem a kábult férfi gyors halálát eredményezte volna, ha Ip mester nem lépett volna közbe tanoncaival. Látványos, akciódús verekedés vette kezdetét a két tábor között. Ip Man-nek végül sikerült ártalmatlanná tennie jégcsákánnyal támadó ellenfelét, és átadnia Sárkányt a rendőröknek. Ugyanakkor a védendő korosztály szempontjából problémás, hogy a főhős – pacifizmusa ellenére – a legtöbb esetben csak erőszakkal tudja a békét helyreállítani (megfékezni a bandavezért, megvédeni Chung mestert vagy Jennyt az őt zaklató férfiaktól).

A műsorszám egyik jelenetében sztrájkoló munkások csapnak össze a rendőrökkel. Az egyenruhások gumibotokkal támadnak a munkásokra, válogatás nélkül ütlegelik az embereket, férfiakat és nőket egyaránt. Többeket erőszakkal tuszkolnak be a rabszállító furgonba. A rész naturalisztikus, megrázó ábrázolása szorongást válthat ki a 12-16 év közötti korosztály arra érzékeny tagjaiból.

A kiskorúak védelme szempontjából aggályos továbbá, hogy a műsorszámban többször látható utalás az ópiumhasználatra. Jenny barátnője például túladagolás áldozata lesz, később a mester mégis gyógyszerként kapja tőle a mákteát krónikus gyomorfájdalmaira, illetve a viadal során is szerepet kap az üdítőbe kevert drog.

A műsorszám bővelkedik drámai elemekben, melyek nem kerülnek feloldásra a film végén sem: Sing korrupst rendőrré válik, Ip asszony férjétől távol hal meg, Jenny tudórákkal küzd. A tanítványok folyamatosan a megélhetésért és Ip Man betevőjéért küzdenek. A nagy szegénység következtében a családok arra kényszerülnek, hogy eladják gyermekeiket. Egy megrázó jelenetben (26:27–27:37) a mester barátai vacsora közben kénytelenek bevallani, hogy egyik fiuktól meg kellett válniuk, mert nem bírták etetni a család többi tagját. Az asztalnál a még sokkhatás alatt álló gyerekek is jelen voltak („*Anya, én nem ettem combot, kérlek, ne adj el!*”). A látottak befogadása, a felkavaró jelenet okozta frusztráció csak az idősebb korosztály számára dolgozható fel biztonsággal. A 16 éven aluliak még nem képesek megfelelően kezelni a morális, sokszor ambivalens kérdéseket, melyekben a jelen műsorszám bővelkedik.

A Médiatanács megállapította, hogy a számos felkavaró drámai elem, azok problematikus feldolgozása, valamint a harcművészeti jelenetek naturális bemutatása miatt az Ip Man: A végső harc című műsorszámot az Mttv. fentebb idézett 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába kell sorolni.

A fentiekre figyelemmel a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontja szerinti hatáskörében a „Titokzatos terv”, a „Dzsungelháború” és az „Ip Man: A végső harc” című műsorszámok IV. korhatári kategóriába sorolásáról határozott.

Az eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján a Médiatanácsnak a műsorszámok korhatári kategóriába sorolásról a műsorszámok átadásától számított tizenöt napon belül kellett határoznia.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, a jogorvoslat előterjesztésének határidejére és helyére vonatkozó tájékoztatás az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésében, a bírósági eljárásról szóló tájékoztatás az Mttv. 164. § (1) bekezdésében, a halasztó hatály a Ket. 110. § (1) bekezdésében, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2013. november 19.

A Médiatanács nevében:

dr. Karas Monika  
elnök

Dr. Koltay András  
hitelesítő tag

Kapják:

**1. Személyes adat**